

Forlig om real-kreditten...

Vejjen Frem

RETSPOLITISK UGEBLAD

Nr. 22

36. årgang

30. maj 1970

Skærpræget sportsjournalistik i „Politiken“

Der var engang, da man troede, at sporten kunne virke forbedrende på menneskesjælen, skabte venskaber over grænserne og gøre verden til et bedre sted at være i. Det er snart længe siden, Anatordagene er forbi, pengene har holdt deres indtog i snart sagt alle sportsgrene, og chauvinistiske forremmelser har gjort sportskruppe til noget andet end leg og kampsport, nemlig til situationer, hvor man for alt i verden skal forsøge at undgå at tabe, fordi en taot kamp eller konkurrence er lig med tab af ansigt i det internationale selskab. Resultatet kan blive katastrofalt: fornylig har vi oplevet et krigsudbrud i Sydamerika, som direkte var forårsaget af en fodboldkamp.

I disse dage er verdensmesterskaberne i fodbold på avensnes forsidside, og det skyldes desværre ikke først og fremmest interesse for fodbold. Det engelske hold er favorit til mesterskabet, og holdets anfører, *Gobby Moore*, som nyder en fantastisk popularitet i England, må se i øjnene, at han muligvis slet ikke kommer til at spille. Han er under

andage for at have stjålet et kostbart armbånd i en juvelerbutik i Bogota i Colombia.

Rent umiddelbart lyder anklagen fantastisk. Moore er hidtil blevet anset for at være en udpræget gentleman-type i engelsk fodbold, og han er blevet en meget velhavende mand. Helt situationen er særdeles uklar, og det har været anset, at der ligger et komplot bag iværksættelsen. Det er næppe helt usandsynligt.

„Politiken“ har sendt *Magnus Simonsen* til Mexico for at dække verdensmesterskaberne i fodbold, og han har sendt en rapport hjem til sit blad, som man læser med den aller største forundring. Det fremgår nemlig af den, at lyveriet som en afkortet sag kan henføres til den engelske fodboldspiller. Bladet skriver: Det er ubegribeligt, at Moore.....

.....er blevet en gennemlyv, arholdt på vej op i flyvemaskinen. Hvis en engelsk avis havde skrevet noget tilsvarende, var det blevet en meget, meget kostbar historie, også selv om det usandsynlige skulle ske, at Bobby Moore blev dømt. Det virker i aller højeste grad utilladende i en dansk

Strejker hænger engelsk industri..

Wilson-regeringen betænkelig

Engelsk industris største hovedpine, de grasserende strejker, har ifølge officielle kilder i de tre første måneder af 1970 været skyld i, at industrien mistede 2.126.000 arbejdsdage, fordelt på 481.600 arbejdere.

De tilsvarende tal for 1969 var på henholdsvis 1.552.000 tabte arbejdsdage, fordelt på 383.300 arbejdere.

Hvis det engelske arbejderparti, som en del tyder på, taber det kommende parlamentsvalg med en lille margin, kan man sikkert finde den væsentligste forklaring i ovenstående tal, som fornufligt de fleste englændere, også uden for arbejdernes kreds, er

Ungdommen kommer til at betale!

Regeringspartiet er blevet enige med S og SF om den foreslåede revision af lovgivningen omkring realreditforholdene. De nye love kan ventes at træde i kraft 1. juli i år.

Som så meget andet vil den nye realreditlovgivning blive de små skridts politiske gerning. I rapporten vil nogle nok kalde det. Grund til de store fanlærer giver forliget i hvert fald ikke, selv om man da kan glæde sig over, at der dog er noget, som et bredt flertal i Folketinget kan blive enige om.

Hovedindholdet af forliget er en indsnævring af grænserne for lån gennem realreditinstitutionerne og kortere løbetider for lånene, altså en stramning af de eksisterende restriktioner på dette område. Herudl følger sig visse ændringer af realreditinstitutionernes struktur og styring samt af regning af lejeværdien for parcelhuse. SP's pris for forliget er blevet et løfte om en særlig undersøgelse af det såkaldte grå kapitalmarked, der jo tager sig af belåningen af den sidste ende af ejendomsmarkedet.

Lånegrænserne

Der bliver fremtidig kun to slags realredit, benævnt henholdsvis „almindelig“ og „særlig“ realredit, som omfatter dels kreditorinstitutter omrude (1. prioritet) og dels de hidtidige hypotekforeningers og realreditfondes områder (2. og 3. prioritet).

Almindelig realredit skal kunne ydes til alle formål inden for en lånegrænse på 40 pct. af ejendommens vurderingssum (i landbrug dog 50 pct.). Særlig realkredit af sociale og kulturelle institutioner, alt inden for en samlet lånegrænse på 75 pct. (i landbrug 70 pct.). I et vist omfang vil dog også forretnings- og konkorejendomme kunne opnå særlig realkredit.

Regeringspartiet om nedskæring af grænsen for total belåning af det statslojrede almenbygget boligbyggeri fra 94 til 90 pct., blev ikke imødekommet fuldt ud, men lånegrænserne gøres flyvende mellem 90 og 92 pct., alt efter Landsbyggelovens indstid.

Løbetiderne

For de almindelige realkreditlån (1. prioritet) vil løbetiden blive 40 år i alt udlæningsbyggeri til boligformål, 30 år for parcelhuse, ejerlejligheder og landbrugsejendomme, 20 år for industri-, kontor- og butikslejemomme og 10 år for ombygning og sommerhuse. 10 års løbetid skal endvidere være gældende for den tilleegsbetaling, som man løbrikt ikke kunne enes om at gøre noget ved.

Den særlige realkredit (2. prioritet) vil i fremtiden få en løbetid på 30 år for alt nyt udlæningsbyggeri, 20 år for parcelhuse, ejerlejligheder og forbedringer af ejendomslejemomme.

Højere lejeværdi for nyhvervede parcelhuse -

Forliget indeholder den væsentlige ændring i ligningsloven, at

der nu sker en differentieret fastsættelse af lejeværdien for egen bolig. I alle nyopførte og nyhvervede parcelhuse bliver lejeværdien 4 % af den sidst afholdte vurdering. Drejer det sig om ejendomme med en højere vurdering end 400.000 kr., er lejeværdien dog 6 pct. af det overskydende beløb. Dermed ændres der intet - udover hvad der er forudsat i boligforliget af 1966 - i fastsættelsen af lejeværdien i parcelhuse, der ikke skifter ejer. Lejeværdien beregnes her fortsat på grundlag af den 13. årl. vurdering.

Lejeværdien opføres jo som indtægt på selvangivelsens ejendoms-skema til gengæld for retten til at fradrage renteudgifter. En højere lejeværdi vil altså betyde en større skat, fordi „underskudsmulighederne“ reduceres. Det må derfor påregnes, at lejeværdiforhøjelsen i nyhvervede huse vil kunne lægge en vis demper på huspriserne. Det har jo nemlig med en vis ret været hævdet, at de gældende fradragsmuligheder blot bundtræder sig i højere huspriser, og nu begrænses disse muligheder altså en smule.

Forhøjelsen af lejeværdien ved nyhvervelse kan imidlertid også - omend i mindre grad - komme til at virke i modsat retning. Den bliver nemlig en faktisk særskat på folks trang til behov for eller nødvendighed af at flytte og skifte hus. Dermed kan det blive en uønsket brænde på den i forvejen for træge bevægelighed på boligmarkedet (og arbejdskraftmarkedet).

Ungdommen kommer til at betale

Alt i alt må man sige, at forliget er et nyt eksempel på, at man prøver at klare problemerne ved at stramme vilkårene for den boligøgende ungdom. Og det må man jo sige, at forliget gør, når lånegrænser og løbetider for nybygget afkortes. De nye boligøgende kommer til at præstere større indtækt og udbytninger og må affinde sig med højere løbende ydelser. Dermed kan de lidt ældre fortsat drage fordel af de

Fortsættelse side 2, sp. 3

Alle har vi glædet os til foråret, selvom det naturligvis ikke behøver at være de samme ting, vi glæder os til. Billedet herover viser Kong Frederik under udøvelse af en udpræget kongelig forårsbeskæftigelse, grundstensnedlæggelsen, som her foregår i Hælsø.

Ingen uste gang, hr. Møller! - side 2 ✕ Pristoppet på tjenesteydelser - side 3
Kvalitativ etik - side 3 ✕ Mere NEWS og makværk - side 4 ✕ Kronik - side 4-5 ✕ Moralisering - side 5
Udbygningen af den højere undervisning - side 6 ✕ Pristalskille - hvorfor? - side 6

VEJEN FREM

UDGIVET AF FORENINGEN REJSFORBUNDETS PRESSE

Redaktion og ekspedition:

Kroghsgade 1, 2100 København Ø. Tlf. TR 44 1451. Grø 7635

Kontoforlid: Mandag 10-15.00. Lørdag er kontoret lukket

Abonnement:

Vilh. Holmann (ansvarsh.)

Pris 5,- Kroner

Postkontingent 10,- Kroner

Postkontingent 10,- Kroner

Postkontingent 10,- Kroner

Ingen næste gang, hr. Møller

I SØNDAGS-POLITIKKEN i morgen vil man kunne læse om en "hobling", som bladet har haft med finansminister Poul Møller. Poul Møller lufter herunder påny tanken om et felles valggrundlag for KVR-partierne.

Vi vil naturligvis ikke blande os i, om den borgerlige forbrodning bør give sig udslag i, om de tre partier går til valg på et felles program. Vi noterer blot, at de - uanset om eller hver for sig - er langt inde i planlægningen af en valgkamp, og den må vel derfor formodes ikke at ligge ret langt ude i fremtiden.

DERIMOD SYNES VI nok, at vi kan have grund til at hæfte os lidt ved Poul Møllers inspirerende tanker om, hvordan et sådant felles valggrundlag for K. V og R. bør se ud. Poul Møller har tænkt sig følgende fire vejs (vi citerer Politiken):

1. Løsning af de økonomiske problemer. Når vi ikke kan skabe overskud på betalingsbalancen inden valgdagen, skal vi tilstræbe det i den følgende samarbejdsperiode.
2. Vi skal tilstræbe udvikling af medarbejderdemokrati.
3. Vi skal tage fat på en realistisk bekæmpelse af forureningen.
4. Vi skal fortsat søge at være en mæglende faktor i den internationale politik, omend vi ikke skal overdrive vor egen betydning i den henseende.

Ærligt talt. Men ikke denne skitse kan lages som udtryk for, at regeringen simpelt hen har opgivet at fortsætte. Noget mere blodfadtigt og kraftløst har man da sjældent set - og Poul Møller kan ikke for alvor mene, at vælgerne vil slutte op bag den slags boldede. Vi har, siger Poul Møller med andre ord, ikke hidtil haft særlig succes med vort store flertal, og vi får det nok heller ikke inden valget, men vi vil skam tilstræbe at udrette et eller andet vedrørende økonomien, demokratiet, forureningen og den internationale politik - næste gang vælgerne giver os en samarbejdsperiode. Hr. Møller kan spare sig ulejligheden. Der kommer ingen næste gang på den melodi!

VI MÅ NOK HER INDSKYDE et lille forbehold, for heller ikke vi ved naturligvis endnu, hvad der står i Politiken i morgen. Kun hvad Politiken slap ud af godteposen i tirsdags. Og det kan jo tænkes, at det gamle radikale blads hensigt har været alt andet end at styrke udsigten til en ny samarbejdsperiode mellem K. V og R. Hensynet til søndagsoplægget - og til chefredaktørens eget parti - kan måske have spillet en rolle.

Med sikkerhed ved vi, at der skal et endog særdeles slagkraftigt og indholdsrigt fælles KVR-oplæg til for at udviske vælgerens klare bevidsthed om trepartiregeringens frasko. Og et sådant oplæg er de ude af stand til at blive enige om. Dertil har de tre partier hver især for mange særinteresser hensyn at pleje.

Det mest betænkelige i situationen ville være - foruden de triste resultater - hvis flaskoen opfattes så stærkt hos vælgerne, at de helt glimner d'herter Krag og Aksel Larsens kun to år gamle fælthob, og lader S og SF tage nogle billige stik hjem på valgdagen. At Socialdemokratiet synes at regne med denne mulighed fremgår bl. a. deraf, at partiet opsynligt ikke har ment at have behov for at anstrenge sig særligt som oppositionsparti.

MÅN HAR LOV AT HÆBE og arbejde for, at voksende vælgerskærer nu ser sig om efter en tredje politisk mulighed. At de vil foretrække en politik, der bortopererer årsagerne til dansk økonomis lange svagelighedsperiode, løser det uanstændige boligproblem, standser jord- og ejendomspekulationen, gør erhvervene konkurrencedygtige gennem konkurrence, og tager fat om de grundlæggende fordelingsproblemer, som hidtil har hindret social ligestret og menneskelig frihed og selvbestemmelsesret i at udfolde sig. Foretrækker en politik, der bringer skatte- og momsplundringen til standsnings og sætter en stopper for det politiske frådseri med borgerens penge.

Men ikke mange flere vil vælge Retsforbundets politik på disse centrale områder? Ellers har de ikke forlængt det bedre - og de vil heller ikke få det!

Pow-

Når kommer valget vel, spørges der. Det kommer til foråret, varslers forende medlemmer af regeringen. Man vil efter alt at domme tage et valg på indkomstpoltikken.

Lige så klart er det, at en indkomststigning ud over en produktionsstignings procenttal må medføre inflation, lige så klart må det være, at indkomstpoltikken ikke er nogen patentmedicin - måske endda helt uanvendelig.

Der er nemlig fare for, at man ved at føre eller forsøge at føre indkomstpoltik kommer til at løse

lektor, cand. polit.
Ole Flyvandt.

indkomststrukturen fast. Det er det farligste, der kan ske i et samfund, der er inde i en voldsom ekspansion og samtidig er inde i en hård konkurrence med andre samfund.

Vi er bange for, at alle fremover vil få samme lønforhøjelse, og det indeholder ikke nogen incitament til at skifte stilling - helt bortset fra at man andre steder har prøvet at føre indkomstpoltik med det resultat, at lønmodtagerne er blevet sortepet.

Til en indkomstpoltik må nødvendigvis føjes den ingrediens, der hedder pris- og avancespøt. Er hvervslivet er ikke begejstret for en sådan politik, og der kan nok med rette spørges efter dens effektivitet. Og accepterede man så ville det så ikke bare føre til, at man ikke fik prisnedsættelser, hvor der under friere forhold var mulighed for en sådan? Når man autoriserer en pris eller en avance-

Forlig om Real-kredit...

(Fortsat fra forrige side.)
gamle vilkår, bygge sig med deres særværdigheder - og glæde sig over, at de ikke er i ungdommens situation.

Det er ganske ubegribeligt at ungdommen bliver ved at finde sig i denne forskelsbehandling, i stedet for at kræve lige vilkår for alle borgere.

Men nu har ungdommen fundet sig i forskelsbehandling på boligmarkedet i 25 år, og intet tyder på, at ungdommen, trods bedre uddannelse, er blevet en pind klogere.

Pow-

Indkomstpoltikkens dilemma

ce, får den et blot stempel. Det svarer til, at den enkelte forbruger ved en rationering af en vare endelig skal bruge sin ration, selv om der ikke i det enkelte tilfælde måtte være behov for det.

Det må hilses med tilfredshed, at regeringen afstod fra at gribe ind i lovligt indgåede overenskomster. Hvis lovgivningsmagten gik foran med hensyn til IKKE at respektere lov og ret, hvorledes kan vi så forvente, at den ungdom, der vokser op, skal føle sig forpligtet til at respektere adfærdsnormerne i det samfund, hvori de vokser op?

Griber man ind og fjerner dyrtidsreguleringen, må man forvente en forsterket longindning, der uvægerlig vil føre til større uro på arbejdsmarkedet - en uro, der ikke harmonerer med ønsket om den internationale handel at kunne overholde indgåede aftaler om levering af varer og tjenesteydelser.

Endvidere må man vel gøre sig helt klart, at en afskaffelse af dyrdisproportionerne automatisk vil føre til ét-årige overenskom-

ster. Her må man vist også være enige om, at det ikke fører til større ro på arbejdsmarkedet.

Den borgerlige regering under en konservativ radikal ledelse er ved at nå dertil, hvor den socialdemokratiske regering var nået i december 1967 - nemlig endestationen.

For de vælgere, der tror, at Socialdemokratiet er noget alternativ, hvis det skal køre løbet alene, må det præciseres, at det ikke så meget er spørgsmålet om at have et standpunkt, til man tager et nyt, for det er en ærlig sag at blive klogere, men hvis man altid tager standpunkt efter, hvad der giver stemmer, så kommer man i klamme. Det må hilses med tilfredshed, at Socialdemokratiet igen vil til at føre grundskyldspolitik, men det må ikke glemmes, at det var det samme Socialdemokrati, som var med til at skaffe en progressiv grundskyldslvgivning, som den forrige trepartiregering havde lagt grundstenen til. Det var en solle trost, at det blev godt sekundet af Det radikale Venstre.

af.

Den mislykkede regering...

Der var store forventninger, der for to år siden bragte de tre borgerlige flertal den største majoritet i Folketinget i mange år. Berettiget uvilje mod den socialdemokratiske regering i forbindelse med de tre partiers fagre valglofter om stop for inflation og gældssætning, lavere rente, tilbageholdenhed med offentlige udgifter, bragte sejren hjem.

Forventningerne er nu afløst af tilsvarende dyb mistillid. Det blev jo bare en gentagelse af 60-ernes evige zig-zag-kurs med borgerlige krisenudgreb. Danmark er faldende m. h. t. prisstigninger, vi har Europas højeste rente stadigvæk, betalingsbalanceunderskud, og det og gælden står alle rekorder, væksten i de offentlige udgifter ligeledes.

De i disse dage gennemførte foranstaltninger vil vise sig lige så virkningsløse eller direkte skadelige som de tidligere. Det er de ægte konservativ politik: mere moms, utilstrækkelige sociale kompensationer, 300 millioner kr. i statslån til arbejdsgiverne, pristop for visse tjenesteydelser samt bebudelsen af et lønstop, også kaldet en "samfundøkonomisk ramme".

Retsforbundet mener, at man skal gå en helt anden vej end den nuværende regering og det såkaldte "arbejderflertal" er gået.

I stedet for anti-liberale forsøg på pris- og lønregulering via statsmagten skal man sætte på fuld udnyttelse af de markedsregulerende kræfter. Derved kan produktionsfaktorerne: jord, arbejde og kapital finde den mest økonomiske anvendelse, til gavn for vor konkurrenceevne og økonomiske vækst.

Hvad indebærer en sådan politik i praksis?

Ja, eftersom jorden er, hvad økonomierne kalder et "ureproducerbart gode", d. v. s. kun findes i en given mængde (modsat alle andre produktionsmidler) må markedsøkonomien på dette område finde udtryk derved, at jorden

skal gå en helt anden vej end den nuværende regering og det såkaldte "arbejderflertal" er gået.

I stedet for anti-liberale forsøg på pris- og lønregulering via statsmagten skal man sætte på fuld udnyttelse af de markedsregulerende kræfter. Derved kan produktionsfaktorerne: jord, arbejde og kapital finde den mest økonomiske anvendelse, til gavn for vor konkurrenceevne og økonomiske vækst.

Hvad indebærer en sådan politik i praksis?

Ja, eftersom jorden er, hvad økonomierne kalder et "ureproducerbart gode", d. v. s. kun findes i en given mængde (modsat alle andre produktionsmidler) må markedsøkonomien på dette område finde udtryk derved, at jorden

skal gå en helt anden vej end den nuværende regering og det såkaldte "arbejderflertal" er gået.

I stedet for anti-liberale forsøg på pris- og lønregulering via statsmagten skal man sætte på fuld udnyttelse af de markedsregulerende kræfter. Derved kan produktionsfaktorerne: jord, arbejde og kapital finde den mest økonomiske anvendelse, til gavn for vor konkurrenceevne og økonomiske vækst.

Hvad indebærer en sådan politik i praksis?

Ja, eftersom jorden er, hvad økonomierne kalder et "ureproducerbart gode", d. v. s. kun findes i en given mængde (modsat alle andre produktionsmidler) må markedsøkonomien på dette område finde udtryk derved, at jorden

Malerfirma

H. VINTER POULSEN

Solbakkevej 10 · Skodstrup
Telf. 06 99 14 73

— alt malerarbejde udføres

CARN SMYRNA RYA

HT-Garn

B. Flyvbjerg

Sjælsøgade 2 · 3000 Helsingør
Tlf. (03) 21 43 44

PRISSTOPPET FOR TJENESTYDELSER

I forrige uge færdtbehandlede Folketinget handelsministerens forslag til lov om pristop for tjenesteydelser m.v. Loven har fået nr. 193, er dateret den 20. maj 1970 og træder i kraft den 21. maj.

De priser og takster, der fastlæses ved pristoppet, er dem, der var gældende den 15. maj 1970. Det kan ikke udelukkes, at nogle erhvervsdrivende har benyttet det interval, der således er mellem pristopdatoen og krafttrædelsesdatoen, til at forhøje taksterne for tjenesteydelser. Det er fuldt muligt, men bliver en kort fornuftig betragtning. Fra den 21. maj skal taksterne nemlig på ny være nede på 15. maj-niveauet.

De nye bestemmelser om pristop er i det store og hele identiske med dem, der gjaldt fra 15. februar til 30. oktober 1968. De gælder til 1. marts 1971, og der er ikke som i 1968-loven givet ministeren benyndigelse til at opheve loven på et tidligere tidspunkt.

Erhverv, der omfattes af pristoppet

Lovens område er det samlede som efter 1968-loven og således særdeles omfattende. Der er i bemærkningerne til lovforslaget opregnet en række eksempler på de erhverv, der omfattes af pristoppet:

Advokater, læger, arkitekter, ingeniører, revisorer, ejendoms-mæglerne for blot at nævne nogle liberale erhverv. Endvidere virksomheder i søgningsservicebranchen som frisører, vaskerier, rengøringsvirksomheder o. s. v. Endvidere virksomheder for fastholdt deres priser for reparationsarbejde og service, og det samme gælder en række servicevirksomheder og f. eks. underholdningsvirksomhed.

Det offentliges takster

Også det offentlige takster og gebyrer vil i vid udstrækning være omfattet af pristoppet. Her har man dog på forhånd opteg-

net en række undtagelser, først og fremmest de takster, der skal godkendes af Finansudvalget.

Undtagelser

I lignet med den øvrige pristopgivning holdes løn- og arbejdsforhold uden for loven. Desuden er det fastslået, at transport, telefon og telekommunikation ikke er tjenesteydelser i lovens forstand. Det samme gælder levering af vand, gas, elektricitet og fjernvarme. Høje vognmandserhvervet samt DSB's takster går således fri, og der vil ikke påny opstå problemer omkring trafikcensen.

Blandt de øvrige undtagelser fra loven kan nævnes hotel- og pensionatvirksomhed, teater- og biografvirksomhed, uddannelsesvirksomhed samt entreprenør- og håndværkererhverbene ved nybyggeri (uden ikke arktitekt- og ingeniørhonorarer). Endelig undtages vareleverancer i forbindelse med reparationsarbejde, forudsat at sådanne leverancer normalt faktureres særskilt.

oceansalærer ved ejendomsalg o. lign.

Folketingsudvalget har bl. a. interesseret sig for problemene ved håndtækkelsen af pristoppet over for de erhvervsgrupper, der normalt fastsætter deres honorarer som visse procentdel af for-muegoder eller arbejdspræstationer. Ved pristagningen - og her tænkes vel især på udviklingen af ejendomspriserne og byggesomkostningerne - kan procentaltan-tingen give en gevinst, hvis pine-lighed folketingsudvalget altså har sat et spørgsmålstegn ved.

Man har henvist til, at sådanne honorarrataler henhører under monopolløven, og at monopolis-ning ved sin bedømmelse af sat-serne vil være opmærksom på for-holdet. I påkommende tilfælde vil der være mulighed for at ned-træppe honorartaksterne både pro-centielt og i beløb.

Pristoppet og kalkulationsreglerne

Efter den endnu gældende lov om anmeldelse af vejledende priser m.v. (den udløber 1. juli) har monopolisreglerne fastsat bin-dende kalkulationsregler for en række brancher. I de to tilfælde drejer det sig om områder, der nu omfattes af pristoppet, nemlig kalkulationsreglerne for bygge- og anlægsslag og for automobili-reparationer.

Efter disse bestemmelser fast-sættes det bl. a., efter hvilke reg-ler de erhvervsdrivende må ind-regne dækning i reparationspriserne for indtræde lønstigninger. Det generelle pristop for tjen-esteydelser giver imidlertid ikke adgang til nogen form for pris-forhøjelse, medmindre der gives dispensation. Derfor må kalkula-tionsreglernes bestemmelser ikke mere benyttes til regulering af priser for tjenesteydelser. Nu er det imidlertid sådan, at kalkula-tionsreglerne også gælder for pri-ser, der ikke rammes af pristop-pet, og på disse områder gælder reglerne derfor stadig.

Det kan her nævnes, at de er-

Møbelforretningen »HYGGEBO« Stjellandsgade 62-64, Aarhus Telf. 06 - 12 99 1/6	Th. Westergaard <i>Fogemand</i> Borgerbold 21, Viby J. Telf. (061) 41214	K. Hedebrandt <i>Revisor</i> Petersborgvej 29, Tlf. (08) 12 31 12 9000 Aalborg
Trækontoret Rådhuspladsen 45 - København V. 14 71 32		

hvervsdrivende fortsat skal be-nytte kalkulationsreglerne for ny-bygningsarbejde, materiel, re-servedele, kørsel og underentre-priser.

For timepriser, præstationspriser o. lign. skal dermod priserne pr. 15. maj fastholdes.

Pristoppet gælder ikke blot de tjenesteydelser, der har været om-fattet af kalkulationsreglerne, men også alle andre tjenesteydelser i de pågældende brancher.

Anmeldelse af vejledende priser

Pristoploven indeholder også bestemmelser om anmeldelse af vejledende viderealgpriser, der fastsættes eller tilkendes af virksomheder inden for industri, håndværk og handel. Her er tale om en videreførelse af en tilsvarende bestemmelse i den lov om vejledende priser m.v., som ud-løber 1. juli. Af samme grund træder bestemmelserne først i kraft fra denne dato.

M.L.

HANSTHOLM

Hanstholm Fiskeri- og Tia-fikhavn giver kithøjen i Thy-land mange muligheder i kraft af den isfrie havn, der ligger centralt for store dele af Jylland og ud imod et ver-denshav.

Den samlede kajlængde er allerede over 2 km.

Hanstholm vil blive nybyg-gerbyen med en planlægning uden lige. På byplanen er Hanstholm inddelt i kvarte-rer: Industri-, håndværker-, bolig- og forretningskvarter. Den sidstnævnte bydel om-fatter bl. a. butikker, kontor-ter og fællesanlæg, f. eks. skolekompleks, biografteater og rutebilstation.

Selve bycentret vil få et uansatet system af stier og veje, der munder ud i et strøg, den såkaldte Hoved-sti. Til dette færdselsnet er der kun adgang for gående og cyklende. Motorbilerne har egne veje, der krydser hinanden med viadukter.

Hanstholms jordfordeling er ualmindelig: Ingen kan blive grundlægger. Staten har købt al jorden for at hindre spekulation i priser på byg-gegrunde. En grund kan kun lejes i 90 år ad gangen. Jord-værdien beskattes med fem procent rente. Det kaldes „fuld grundskyld“.

Hanstholm vil blive en ra-tionel og harmonisk by, men også en tiltækkende og for-fremkørende by. Hanstholm frembyder en monsterværldig by i hurtig vækst. Hanstholm er faktisk en idealby i støbe-skeen, et sindbillede på for-udseendehed og opfindsomhed, et symbol på vikkelyst.

Hanstholm viser vejen frem.

Georg Morsland,
Nykøbing Mors.

ERIK S. RÖNN:

Kvantitativ etik

Omkring 3000 danske kvinder er af Bjørn Seldevs rejsebureau blevet sendt til London for at få foretaget en svangerskabsaflyselse på engelske klinikker, fordi den danske lovgivning på dette område ikke er så „avanceret“ som den engelske. I sig selv er dette grundlag for en rejsebureau-virksomhed efter „målet“, og mange vil uden al tvivl finde det højt udtalende.

For nylig meddeltes det i engelske aviser, at en medhjælper på en londonsk abortklinik havde skrevet et brev til et konservativt un-derskudsmedlem, hvori han dedusmedlem, hvori han havde, at klinikkerne drev en indbringende han-del med levende fostre.

Denne meddelelse vakte en storm af forargelse og for-bitelse i England, hvor der straks blev stillet krav om en omhyggelig undersøgelse af forholdet. Også i Dan-mark vakte sagen opsigt, og EkstraBladet interviewede en 23-årig dansk studen-te, der havde fået et svanger-skab afbrudt på en klinik i London. Han var forfærdet over, hvad der efter sigen-de skete med fostrene, og naturligvis i særdeleshed med hendes eget, hvad man for så vidt godt forstår.

Alligevel er hele proble-mstillingen svær at kopere, for det primære forhold er jo dog, at hun åbenbart ik-ke havde skrumpet, eller hvis hun har haft dem, så i hvert fald har kunnet se bort fra dem, da det drejede sig om at afbryde fostrets liv. Man forstår det godt, hvis hun nu toler samvittigheden rove på sig.

Ligeledes de engelske med-delelser holdt de forskere, der købte fostrene, dem i live, indtil de var 40 uger gamle, altså til et tidspunkt, hvor det er muligt med lidt held at holde liv i for tid-ligt fødte børn. Senere med-delelser gar ud på, at det simpelthen ikke kan lade sig gøre at holde fostre i live i så lang tid.

„The Observer“ har givet en „teknisk“ oplysning, som samtlige adspurgte vi-denskabsmænd lagde megen vægt på, en interessant un-dersøgning, idet det fak-tisk viser sig, at væv fra fostre i udstrakt grad fin-der anvendelse i forskning af forskellig art, og at man også har anvendt levende fostre. Dr. Martin Cole, der er leder af en abort-klinik, udsætter sig over for „The Observer“, hvor han skelgt det er at holde et foster i live. „For at holde

det i live, ville det være uadværdigt at disponere over et meget kompliceret og dyrt herte-lunge maski-nært og forbunde fostret med det inden for et par sekun-dar efter aborten.“ Dr. Cole og andre eksperter advarede imod den stærkt følelses-be-tonede kampagne og frem-bragte, at forsvaret forsk-ning kunne drives på skvel-fostervæv som på levende fostre.

Det fremgår med stor tydelighed af det engelske blads behandling af emnet, at der finder en ret ud-strakt forskydning sted, som benytter sig af såvel foster-væv som levende fostre, og én af disse videnskabsmænd - en gynækolog - fortæller, at det er lykkedes ham at holde et foster i live i fem timer, og at hans „genom-snit“ var to-tre timer. Løv-rikt havde han opgivet den-ne form for arbejde, men op-lyste, at han, da han i sin tid gik i gang, havde haft etiske anførelser over at holde fostrene i live for læn-gere tid, men da denne mul-ighed ikke, af rent tekniske årsager, lå lige for, var han kommet over sine betænke-ligheder.

Hvis, sluttede gynækolo-gen, udviklingen kom til at gå i den retning, at man kunne holde fostrene læn-gere i lang tid, så måtte man udarbejde en protes-ionel „code“.

I USA er det lykkedes at holde fostre i live i op til 48 timer.

Det er en ejendommelig kvantitativ etik, der her kommer til orde, at mis-handle et levende mennes-kefoster i nogle få timer behøver man ikke at be-kymre sig om; først når det kommer til at dreje sig om længere tid, er øjeblik-ket kommet, hvor der spør-ges efter en „etisk hold-ning“. Fostret selv kan man jo desværre ikke spørge, og dets følelseres retfærdigheder og pligter over for dets barn er der åbenbart ingen, der regner med.

Heller ikke, at et foster i ge fra undfangel-ses dagen, er en juridisk person, der f. eks., hvad an-går arv, nyder lovens fulde beskyttelse. Måske skulle man opfordre Folketinget til at lovfæste en ny udgave af det lofte, som vordende læger aflægger, når de skal til at begynde deres ger-ning, om ikke for andet, så for at bringe teori og prak-sis i overensstemmelse med hinanden.

Erik S. Rönn

Mere moms og makværk

Jyllands-Posten har ganske ret i sin kritik (17/5) af, at det offentlige forbrug og byggesager til de økonomiske vanskeligheder - overhovedet ikke blev berørt under fredagens folketingsdebat og regeringens nye politiske „udspil“. Men det er ukorrekt, når lederskribenten mener at kunne konstatere, at intet politisk parti tilsyneladende tør angribe disse problemer for alvor.

Retsforbundet har i sit arbejdsprogram i adskillige resolutioner - sidst den 3. maj i år - og i flere artikler på dette sted gang på gang kritiseret den førte bolig- og byggespolitik og foreslået en total omlægning af denne. Vi har krævet husføreguleringen afviklet, rente- og boligskatningsordningerne ophævet, parcelhusenes skatteprivilegier aftruppet samt en løsning af byggefjendsproblemet gennem en grundskyldreform, der fjerner muligheden for jordspækulation og dermed eliminerer den farligste inflationskilde.

Og hvad det offentlige forbrug lovrigt angår, har vi foreslået en afvikling af de erhvervsøkonomiske subsidier af enhver art og til alle erhverv; vi har fremlagt forslag til en trafikpolitik, der fjerner DSB's underskud; vi ønsker en kulturpolitik, der bryder radikalt med det offentlige fornyeri på dette område; vi har krævet en uddannelsespolitik, der fjerner blindgyder og spild, og hvor læneprincippet er det bærende i uddannelsesstøtten; vi har taget afstand fra overeksponeringen på pensionsområdet inden for socialpolitikken og i stedet foreslået behovskriteriet fastholdt som grundlag for det sociale tryghedssystem; vi har fremsat forslag til en forsvarsskud, der ved gennemførelse af frivillighedsprincippet og enhedsforsvaret og indførelse af et moderne mobiliseringssystem betyder store samfundsmæssige økonomiske besparelser; vi ønsker gennemførelse af en real opgave- og byrdefordelingsreform, der endeligt bryder med refusionssystemet og alene opretholder bloktalskud til særligt vanskeligt stillede egne.

Adskilligt andet kunne nævnes, men lad dette være nok. Det kort og det lange er, at Folketingspartier ikke tør angribe disse væsentlige økonomiske kriser og krævsudvikle forsøg på at løse problemerne.

Den nye MOMS-forhøjelse løser ingen problemer. Det er faktisk en devaluering. Da MOMS'en er asocial, nødvendiggør den kostbare sociale kompensationer; det er berøkt, at den borgerlige regering vil give 300 millioner kr. i statsstøt til arbejdsgrupperne, men intet kan vel mere overraske fra den kant. Lønmodtagere og alle andre skatteydere betaler. Importmomsens øjeblikkelige forhøjelse fra 9 til 15 % er, som påpeget af Jyllands-Posten, en økonomisk overtrædelse af vore EFTA-forpligtelser.

Den såkaldte „indkomspolitik“ er ensidig - og kan forevigt ikke være andet, eftersom en tvangsindkomspolitik, som den, regeringen lægger op til, er uforeneligt med en liberal markeds-

økonomi. Det midlertidige prisstop for visse tjenesteydelser er illusorisk og uenskeligt. Det reelle i sagen er, at såvel den socialdemokratiske regering i 1967 som den borgerlige regering i 1970 ønsker lønstop - effektiv pris- og avancekontrol er kun muligt under en socialistisk økonomi, som kun et lille mindretal ønsker. Ved at problemere lovgivningsindgreb, dersom arbejdsmarkedets parter overskrider en vis økonomisk „ramme“ i de kommende overenskomstforhandlinger, har man undergravet det arbejdsretlige system i dette land og lagt gift for liberale tilstande på dette felt; hvis man tror, at man kan gøre dette ustraffet og uden en voldsom reaktion fra lønmodtagernes side - hvorfor skulle disse finde sig i, at staten dikterer de vilkår, hvorunder de sælger deres arbejdskraft til erhvervslivet? - tager man grundigt fejl.

Men regeringen generer sig ikke. Samtidig erklærer dens partier, at de ikke kan gå ind for indførelse af fire ugers ferie ved lov, da dette er et spørgsmål, der må afgøres af arbejdsmarkeds parter. Ryktriet er fuldkomment. Og de arbejdsfri indkomster der opstår ved den

Fra boghylden:

En ukuelig

Hvortor skriver så få journalister egentlig deres erindringer? Nok kan journalistikken være et opslidende erhverv, der kræver sin mand, men når man tænker på, i hvor høj grad mange bladfolk far spændende og interessante be- givenheder ind på livet, må man beklage, at de fleste journalister lader sig nøje med at skrive for dagen. En undtagelse var Franz V. Jessen, hvis store erindringsværk rummer meget stof af interesse for historikerne, og nu har Forlaget Fremad altså udgivet Nic. Hurups erindringsbog, som på sin vis ikke er ringere end den aristokratiske Jessens.

Der er forskel på de to journalistiske levedesløb, baggrunden i opvækst er med til at danne manden og vel også bestemmende for det politiske ståsted, der for Hurups vedkommende blev Det radikale Venstre, men begge journalister har præget af kamp. Vi følger Hurup gennem hans fattige drengetid og på hans krogede vej mod journalistens tilværelse, der for hans vedkommende kom til at betyde en lække uriasposter inden for den ofte svagt funderede radikale provinspresse, hvor Hurups talent for at skaffe de nødvendige økonomiske midler frem ofte blev benyttet. I bogens forord udtrykker Frede Pries Nielsen underten over, at man aldrig gav ham en af de gode, solide redaktørstole i dansk presse, men det hænger jo nok sammen med Hurups ukuelighed og optimisme. Det er imponerende, at han, i sit 90. år, har kunnet skrive en så levende bog, men for den, der

uhæmmede jord- og ejendomspekulation, en fortsat beskyttelses- og subsidiepolitik og en ineffektiv monopolpolitik, hvad med dem?

Ib Christensen

DE er fredet i klasse A, akkurat som under den socialdemokratiske regering, forresten. Skatteansynet bliver der heller ikke forelobig rørt ved.

Ved folketingsvalget, som vel må komme næste forår, er jeg overbevist om, at vælgerne vil kræve makværket erstattet af grundlæggende reformer.

Ib Christensen

Karen Schaumann

Et af Retsforbundets trofaste medlemmer og gode forkæmpere er ikke mere. Karen Schaumann i Vejstrup er død og blev begravet på Vejstrup kirkegård den 11. maj.

Karen Schaumann var et alvorligt troende, kristent menneske; præsten sagde i sin tale ved begravelsen, at hun døde i håbet om et gensyn med sine kære. Jeg ville hellere have sagt, at hun døde med den vished, at hun skulle gense sine kære.

Lige så stærk som hun var i sin kristne tro, lige så stærk var hun i troen på, at en verden styret efter Henry Georges teorier ville være en lykkelig verden for menneskene at leve i, hvor flittige

Børge Barbre.

Det liberale Parti gældfrit ved den eng. valgkamps begyndelse

Den engelske valgkamp er ved at komme i gang - som en optakt fra konservativ side en beskyldning mod premierminister Wilson for fuldt bevidst at have frenkaldt inflation med det formål at vinde valget - og det liberale parti har netop meddelt, at partiet nu har fået rettet sin økonomi op, efter at partiets gæld på over 100.000 pund er betalt inden for de sidste ni måneder, og det liberale partis formand, Jeremy

Thorp, meddelte for få dage siden, ved et møde i Llandrindod Wells i det walisiske liberale parti, at man nu var parat til at gå ind i valgkampen for fuld kraft.

Det liberale parti har kun 13 medlemmer i Underhuset, til trods for at partiet ved sidste valg kunne monstre over 2 millioner stemmer, en følge af den engelske fastholden ved valg i enkeltmandskredse.

„Den ukuelige optimist“s bog, er dog nok barndomsskildringen og det indtryk, man får af Nic. Hurup som en mand, der har stået at få noget ud af sit liv, og som stadig, i sin høje alderdom, har bevaret sin intense interesse for samfundsforskel og mennesker.

Nic. Hurup:
UKUELIG OPTIMIST
Fremads Forlag.

Palæstinapartisanernes

tveæggede sværd

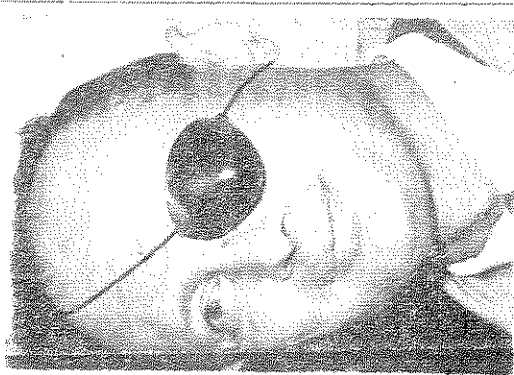
At Nauntofte

Til venstre for Nasser

Det er i den senere tid blevet stadig tydeligere, at de arabiske regeringer og de palæstinensiske partisanorganisationer ikke arbejder for de samme politiske mål. Den ægyptiske præsident Nasser indrømmede det endog selv fornyligt. Han udvalte, at hvis de arabiske regeringer og Israel kunne finde frem til en acceptabel fredsordning, ville Egypten måske være villig til at anerkende Israel og opløse diplomatisk og økonomiske forbindelser med den jødiske stat.

Præsident Nasser medgav imidlertid også, at sådanne tanker var i modstrid med de mål, som palæstinenserne havde. Han håbede

Forfatteren til denne artikel, Jens Nauntofte, er udenrigspolitisk medarbejder ved „Information“. Han har boet og rejst i Mellemøsten, og han har besøgt Israel tre gange siden juni-krigen i 1967.

Det er Moshe Dayan's portræt rammet, uanset hvor de befinder sig.

dok, at han ville være i stand til at overtale „sine palæstinensiske brødre“. Herom kan man med rette have den største tvivl. For det er de palæstinensiske partisangrupper erklærede mål at op-

Folkefronten vil revolution blandt arabere

For nylig interviewede det tyske ugeblad „Der Spiegel“

Georges Habbash, lederen af Folkefronten til Befrielse af Palæstina (PFLP). I den folkekrig, som vi har forberedt os på, og som kan vare 20, måske 25 eller 30 år, vil mange ting ændre sig. I løbet af krigen vil visse dele af

MORALISERING

..fy-føjda

„Og et velstand og øget fritid er de to ting, der gør mennesket lykkeligt“.

(Disraeli).

Det hævdes undertiden, at vi kan trække alle de ressourcer ind i produktionen, der kan krybe og kravle, at vi skal bringe omkostningerne ned for at klare os i konkurrencen med udlandet, i praksis ved at dæmpe lønstillingerne og holde færre feriepauser, for at vi i det hele taget skal betale noget mere. Forrylrig forre-

tor Jens P. Koch (han med ejendom(melighed)spariet), at det ville indføres tvungen 48-timers arbejdsuge for at redde landet fra økonomisk ruin. Hvordan denne lille målsætning skulle blive realiseret herat, når udbyttet af de danske arbejdsstimer oven i købet skulle gøres skattefri, forekommer ganske enkelt at indse.

På den anden side hævdes som i tiden, at vi skal spænde livsnerven ind, og at vi skal spare noget mere.

Det er rigtigt, at man skal vække alle mulige ressourcer ind i produktionen og bestille noget mere, *under forudsætning af, at det er borgernes ønske at få så stor en nationalindkomst som muligt så høj en løn til den enkelte som muligt.* Men er dette målsætningen for alle borgere, fordi de hellere vil ligge på sofaen og slukke sig end tjene noget mere, så skal de sandelig have lov til det. Derimod må de, der ikke vil spænde livsnerven ud, naturligvis også have lov at bestille noget mere og opsparer noget mindre.

Det er nu engang ikke den enkelte borgers opgave at løse sam-

men arabiske verden, såsom Jordan og Libanon, blive berøvet, og mere alle arabiske lande, der trækker til Israel.

Af de to millioner palæstinaborgere, der eksisterer i dag, er en fjerdedel indtruffet i partisankampen. Det nøjagtige tal er hen-

asir. Arabians organisation giver ikke på en revolution i de arabiske lande, men er kun vendt mod Israel.

eligt. Nogen anslår det til 10.000 andre til 30.000. Partisanarbejdet er blevet opbygget siden midtvejs i 1967. Organisationen eksisterede ganske vist før krig-

fundets økonomiske problemer, og det må stå ham frit for, hvordan han vil disponere over sin tid og den sparsomme indkomst, som lønnes ham, efter at skatten er betalt. Det er nærmest fornuftigt, når staten gennem en julegave af oparbejdsbegunstigelser tvunger folk til at spare mere, end de selv ønsker.

Jamen, hvordan får vi så løst de økonomiske vanskeligheder? Jamen der. De økonomiske vanskeligheder bliver ikke mindre, fordi vi øger produktionen, hvis vi til gengæld bruger så meget mere og dermed også importerer mere. De økonomiske vanskeligheder er langt større i dag end i stenaldertiden. Lige lidt hjælper det, at vi spænder livsnerven ind, hvis vi til gengæld får arbejdsløshed. Den største vanskelighed for Danmarks økonomi i dag er understøttet på betalingsbalancen.

Dette problem kan bl. a. løses ved at devaluere. Det vil give umiddelbart føre til faldende, eller rettere, langsomme stigerende, indkomster, men om folk derfor vil bestille noget mere og holde sig økonomisk straksedes eller de hellere vil acceptere en mindre tilværelse i deres materielle velfærd til gengæld bevare den fritid, de har, det må blive folks egen sag og vedkommer ikke de samfundsøkonomiske problemer.

Jamen, økonomiminister Nyboe Andersen sagde i fjernsynet, at en devaluering ikke hjælper på betalingsbalancen: den gør kun den nødvendige råstofimport dyrt, vi nogen måske indvende. Hvis den eneste virkning af en devaluering virkelig er, at den fordyrer råstofimporten, ville det

gen, men det er først efter det arabiske nedertag i sommeren 1967, at de har fået nogen egentlig militær og politisk betydning.

Bedst kendt er „El Fatah“, ledet af Yasir Arafat, og „Folkefronten til Befrielse af Palæstina“. Herudover findes der mange mindre organisationer, som alle har foretrukket at bruge Jordan som hovedbase, men som i visse tilfælde også retter deres aktioner mod Israel fra Syrien og Libanon.

I midten af februar i år kom det til en krise i Jordan, da den jordanske kong Husseini forsøgte at bremse deres handlinger. Det førte til, at de ti største partisanorganisationer indgik en enhedsfront og samlede deres styrker i Den palæstinensiske bevægelse Kampkommando.

Kong Husseini har god grund til at være nervøs over den store magt, partisanerne har tillagt sig i hans land siden 1967, for over halvdelen af den jordanske befolkning mener at være af palæstinensisk herkomst og af samme grund vendtstændede over for partisanerne.

Kong Husseini og partisanerne nåede til et foreløbigt forlig, som dog ikke kunne skjule den tidsmentale uenighed mellem de to parter. Kong Husseini ønsker at få fred med Israel og genoptage Vestjordan, som Israel erobrede under julkrigen 1967. Partisanerne ønsker, at krigen skal fortsætte. Denne situation gør Jordan til det svageste af de mellemøstlige lande, og man kan ikke uden tvivl se, at det kommer til borgekrig i en ikke fjern fremtid. Israel

I dette debatindlæg fremhæver hr. Erling Bundgård devaluering som et velegnet middel til løsning af de øjeblikkelige økonomiske problemer. — Han bryder sig heller ikke om moralister!

Økonomiminister, professor P. Nyboe Andersen

Når man devaluere, bliver eksporten mere konkurrencedygtig, og der trækkes ressourcer over i eksportsektoren. Samtidig bliver importen dyrere og de indportkurverende erhverv mere konkurrencedygtige, hvilket betyder mindre import af luksusvarer og varer, der produceres hjemme. Endvidere trækkes ressourcer over i de importkonkurrerende erhverv. Alle disse gunstige virkninger, som må anses for nok så væsentlige som fordryvelsen af den nødvendige råstofimport, kunne hr. Nyboe Andersen bl. a. erklære sig om ved at læse sin egen lærebog i udenrigsøkonomi.

Trafikmillionærerne!
Godsfører Poul Krabbe skriver i et læserindlæg i Politiken:
270 kr. ville det koste for en bil at køre frem og tilbage over en Store Bæltbro til 2500 mill. kr., hvis denne med den nuværende trafik skulle betale sig. Der er her regnet med 10 pct. i forrentning og vedligeholdelse, 10 års byggetid, og at jernbanen betaler en tredjedel, men ikke med nogen amortisation, så afgiften blev per-
manent.
Det tilsvarende tal for en bro over Østersøen til 1500 mill. kr. vil være 600 kr. pr. bil.
Byggede man en ekstra Storstrømsbro med tilhørende motorvejsstrækninger, måtte man på samme måde betale 30 kr. pr. bil, her blot for at spare nogle få millioner. Som enhver ved er den

Erling Bundgård

nuværende bros kapacitet såre langt fra at være udtømt. Skulle den planlagte tunnelbane i København forrente sig, måtte de S-togspassagerer, som ville det lille ekstra stykke mod Kongens Nytorv, betale 15 kr. i tillæg til deres returbillet.

Spørgsmålet er nu, hvor meget vil trafikken stige fremover? — Dorset fra tunnelbanen, hvor ingen stigning kan ventes, må man her huske, at når først de fleste har fået bil, bliver stigningen kun langsom — svarende til befolkningstilvæksten. Allerede nu viser tællingerne, at stigningen — med lastbiler — både ved Lillebælt og Storstrømmen de sidste to år kun har været 4 pct. årligt.

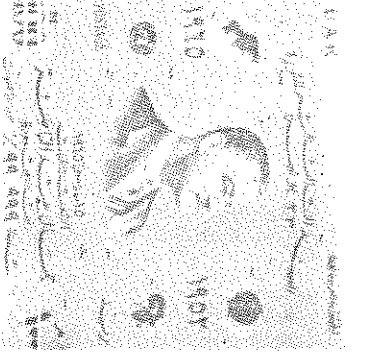
For motorvejsbyggeriet kunne de fleste steder opstilles lignende misereble rentabilitetsberegninger. Hvor man i Italien kan spare 2/3 af tiden ved at benytte en motorvej, vil man i Danmark mange steder kun kunne spare 1/4 eller mindre af tiden.

Det er det samme, som bliver ved med at gå igen, trafikken i Danmark er de fleste steder alt for lille (og de eksisterende veje for gode) til at gøre de store planer samfundøkonomisk forsvarelige.

Fortællingen på de — specielt danske — utroelige flodleder på trafikområdet er jo nok den, at man her mere eller mindre har overværet en betydelig del af statens indtægter til særlige formål (vejfond). Dette system medfører en forvildning af prioriteringen af statens udgifter; uanset bliver varetønden er der en skuffe af øse af til højre og venstre.

Til slut endnu et tal. De årlige industriinvesteringer ligger i Danmark på ca. 2 milliarder kr. — Her over for står de foreslåede trafikinvesteringer på 3,7 milliarder. Misforholdet er forrykt. Man skulle tro, at vi skulle have af at bygge veje og broer. Det er ikke mærkeligt, at landet er i økonomiske vanskeligheder.

Skal man nægterne vurdere det le opger mellem israelere og palæstinensere, når man siger, at partisanegrupperne hidtil ikke har repræsenteret nogen alvorlig trussel mod Israel. Derfor er den israeliske militære overlegenhed for stor. For situationen i de arabiske lande kan palæstinenserne imidlertid blive en højst foruroligende faktor, hvor stærke Jordan og Libanon er de mest udsatte. Det centrale er, at palæstinenserne er et slægtst folk, der stiller mod en national — og i et vist omfang socialistisk — revolution.

Nasser bryder sig heller ikke om Yasir Arafat. Den Saud eller Israel, selv om man ikke skal forstærke, at man e indgik sluttet fred med Israel.

tion, hvor alle midler tages i brug. En sådan kraft vil være en trussel mod ethvert etableret samfundssystem.

JENS NANTOGTTE.

Udbygningen af den højere undervisning

☆ Betænkning baseret på et utilstrækkeligt grundlag ☆

Betænkning over forslag til lov om Københavns Universitets placering og universitetscentre, aftrykt af udvalget den 15. maj d. a., er ikke ubetydlig læsning. Der er blevet bestilt noget, afholdt 14 møder, hvorunder der har været 7 samråd med undervisningsministeren, som derefter skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Hervedover har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra en lang række udvalgte foreninger og institutioner af forskellig art, og på grundlag af disse henvendelser og udvalgets modeaktivitet løvrigt fastslår udvalget så retningsskiftet for den videre udbygning af de højere uddannelser, retningslinier, som ministeren har givet sin tilslutning.

Hvad må det koste?

Det er en selvfølge, at der i en sådan betænkning må være en hel del fornuftige træk, og det er da også tilfældet, men den uvidelige, interesserede læser undrer sig gang på gang, om end måske ikke så meget over den kendsgerning, at der i betænkningen overhovedet ikke tages stilling til størrelsen af de udgifter, som der vil blive tale om eller nævnes, hvordan der vil kunne skaffes dækning for de kolossale beløb, der vil blive tale om.

Hvilken plan på hvilken idé - ?

Der forudses i betænkningen et planlægningsarbejde, der skal sluttes af med en helhedsplan for udbygningen, en plan, der skal bygge på centerideen, hvad den nu må gå ud på. Det får vi nemlig ikke at vide, hvad der er beklægt nok, for ud over, at centeranken er „in“ p. t., véd vi ikke noget om den. Næste skridt bliver, løjde betænkningen, et lovforslag i 1972-73 om en samlet investeringsramme, der skal dække samtlige helhedsplanens udmøntninger frem til 1980.

Universitas betyder helhed

Københavns Universitets planlægningsarbejde spredtes vidt, fra det medicinske fakultet på Nørrebro til teologerne, juristerne og politikerne samt det filosofiske fakultet på nordspidsen af Århus. Og den „universitas“, der skulle være det fornemste træk ved et universitet, kan vi så ligge i vejviseren efter. Slutresultatet, som man for Københavns Universitets vedkommende sigter efter, er et studentertal på 23.000.

ROSKILDE får ikke noget universitet, men må trøste sig med et universitetscenter med ikke nærmere præciserede funktioner og med 6-8000 studerende (i 1980).

ÅLBORG skal også, ifølge udvalget, have sit universitetscenter, der skal opbyges på allerede eksisterende højere undervisning på stedet, og der sigtes på en studenterkapacitet på 3-4000, også i 1980.

ODENSE universitetscenter skal fortsat udbygges og når frem til en studentermasse på 7-8000, mens udbygningsmulighederne for Århus universitet er begrænsede; der sigtes på at inddrage andre eksisterende former for højere uddannelse i Århus i en uddannelseskoordinering, og udvalget regner med, at der vil kunne være

fortid i undervisningsministeriet, har skrevet en kronik i „Berlingske Tidende“. „DE DYRE LÆREANSTALTER“, hvori han skarpt kritiserer den måde, pengene til den højere uddannelse forvaltes, og efterlyser en håndfast koordinering til afløsning af de såkaldte professorale pavedømmer. Vagn Jensen fremhæver det rimelige i at de højere læreanstalter bevarer deres selvstyre, hvad forskningen angår, mens sagen stiller sig noget anderledes for undervisningsgens vedkommende. Alligevel er det på dette område overladt til hver enkelt læreanstalt selv at afgøre, hvor langt deres egne interesser gør det ønskeligt frivilligt at gøre indrømmelser til de andre eller til samfundet. I kronikken fremlægges graverende ek-

Også konkrete planer
Endelig har udvalget opfordret Planlægningsrådet til at udarbejde konkrete planer, f. eks. for en samordning af ingeniøruddannelserne, og undersøge mulighederne for en integration af uddannelsen af lærere til folkeskolen, gymnasieskolen og andre skoleformer. -

Helge Larsen

Delte sidste kunne det, teoretisk, komme noget særdeles nyttigt ud af. Det er ganske urimeligt, at uddannelsen af folkeskolelærere stadigvæk behandles, som om frentidens samfund havde brug for seminarist Svaaabæk, og det ville være en kolossal gevinst, hvis læreruddannelsen kunne koordineres. Bl. a. ville det betyde, at diverse pukler i de forskellige skoleformer af lærere i én skoleform let og smertefrit kunne afhjælpes. -

Indlærdet er der nok ingen grund til at vente sig noget positivt på dette område, hvor stærke fagfor- eninger nok skal vogte velovervejede rettigheder og fordele.

Platonisk socialdemokratisk interesse for, hvor pengene skal komme fra

Et mindretal har afæsket undervisningsministeren løfter, endda „klare“ løfter om afsættelse af økonomiske midler, dog kun til centret i Aalborg, men foreløbig uden resultat. Et Socialdemokratiet nu blevet så tilbageholdende, at man ikke engang selv kan pege på, hvor de til planens gennemførelse nødvendige midler skal tages? Selvfølgelig husker vi godt, hvordan K. B. Andersen sjældent kunne skaffe penge, når han skulle føre sine planer ud i livet, men alligevel? Bare en lille antydning havde klædt de socialdemokratiske udvalgsmedlemmer godt.

Vagn Jensen: Vi savner koordinering

Advokat Vagn Jensen, der jo som bekendt har en spændende

empier på, hvor tilfældigt en ny studieordning så dagens lys, hvor kostbar m. h. t. lærerkræfter den viste sig at være, og næsten det mest graverende, at universitetsrektorerne, da de nogle år efter blev spurgt, hvilke erfaringer universiteterne havde gjort med den nye studieordning, kun kunne svare, at det vidste man ikke noget om. Og en sammenligning med Sverige: Der bygger man ikke nye auditorier, før de bestående har en udnyttelsesgrad på 40 ugentlige timer. I Danmark har det vist sig, at man kalkulevede med 10 timer og - skriver Vagn Jensen - mod bedre vidende.

Hvad har vi brug for?

Det mest væsentlige i hele situationen omkring de højere uddannelsers opbygning kommer

hverken uddannelsesbetænkningen eller Vagn Jensen ind på.

Vi véd ikke spor om - og har ikke prøvet på at få det at vide - HVOR mange høfuddannede, frentidens samfund egentlig har brug for. Er det geologer eller fransklærere, historikere eller cytologer, ell. teologer, jurister eller EDB-programmerer? Det er fuldstændig uforståeligt, at man bogstavelig talt ingen prognoser har for denne side af uddannelsesområdet, og lige så forståeligt er det, at disse mennesker, der regner med en universitetskapacitet på over 60.000 i 1980, ikke kaster et blik på p-pillens indvirkning på fødselstallene i de sidste 3-4 år, og så eventuelt kalkulerer om igen.

Pristalsdile gennemsyrler lovgivningen - men hvorfor?

Arbejdsminister Lauge Dahlgaard, cand. polit., skriver i Politiken: „Hele vor lovgivning, og så den, der ligger har med lønninger at gøre, er gennemsyrlig af en pristalsdile, der ofte sætter normale økonomiske ræsonnementer og tilpasningsprocesser ud af kraft.“

Et normalt økonomisk ræsonnement vil det være at pege på, at pristalsreguleringen kan bruges til at lade (ikke tvinge) indkomstpoltikken ind på normale spor.

efterhånden som de kunstigt fremkaldte varefordryvelser blev afviklet - det vil betyde, at den gode hårde danske valuta vil blive berfriet for de bløde substanser, som er opstået under Jens Otto Kragss og Hilmar Baunsgaards regering.

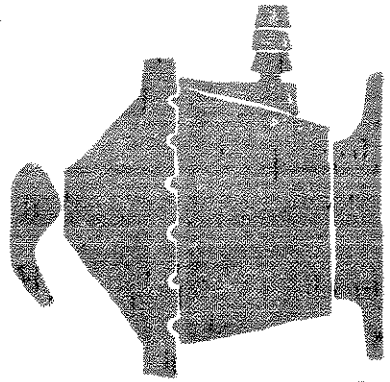
Svend Gørhauge, Give.

Efter kommunevalget - før folketingsvalget

Medlemsmødet i Aarhus

Det viste sig at være en god idé med et medlemsmøde nu - centralt i landet og på egen bekostning. Derved blev det dem, der brændte for sagen, der mødte op, og det foltes under debatten, at man havde arbejdet med tingene hjemme, før man tog til mødet. Ikke mindst var formiddagens drøftelse om, hvordan vi skal nå

ud til vælgerne, meget givende. FOKUS PÅ AGITATIONEN har været et frugt. Alfred Hansen, formand for agitationsudvalget, havde en udmærket indledning; klar og præcis og fremført på en sådan måde, at man fik lyst til at arbejde med på en frisk og tidssvarende agitation. Det er jo nemlig svært for os at nå ud til vælgerne, når de nø-

Kun Kosongas har

SIKKERHEDSHAF

Kosongas mest moderne

Det danske Kosongas-system anvendes i dag i mere end 50 lande over hele kloden. Kosongas-låden - verdens største gastank-låde - viser det danske flag på alle 7 verdenshavene. Der er mange drager til Kosongas-systemets succes. En af dem er, at kun Kosongas har sikkerhedsflaske!

Ny undergravning af tiliden...

Ifølge Børsen 13. maj har konsul Mogens Aasted, Provinshandelskammerets formand, på kammerets årsmøde udtalt: "... at erhvervslivet i stigende omfang i sine dispositioner må indkalkulere en risiko for, at man internationalt vil karakterisere den danske krone som overvurderet, og en risiko for en devaluering af den danske krone vil derved blive en faktor, der må indgå i erhvervslivets overvejelser ved planlægning og investering".

Det kan meget nemt blive opfattet som en direkte opfordring til at være tilbageholdende med at hjemtage udenlandske tilgodehavender og modsat sørge for at betale importvarer kontant eller forud, med den virkning, at betalingsbalancen bliver yderligere forringet!

Jeg skrev i Børsen samme dato, at der var ubegrundet

mistanke til kronens værdi. Det er en kendsgerning, at kronen tværtimod er undervurderet ved sin omvekslingskurs, idet kronens indre værdi er højere end den indre værdi

Knud Tholstrup

af vore samhandelslandes valutaer.

Er det ikke ansvarsløst at

Reformprogram i 8 punkter..!

Regeringens nye kriseindgreb løser ingen problemer, men gør kun skade, sagde Retsforbundets landsformand, Ib Christensen, i en tale på Retsforbundets landsmødet i Århus i søndags. Han fortsatte:

Både mervæsen, der vender den tunge ende nedad, og statslikskudtet til arbejdsgeberne er røgte konservativ politik. Jeg forstår godt, at de konservative ikke ønsker valg: hvorfor skulle de det, når de får deres vilje?

Regeringen skulle i stedet føre liberal økonomisk politik, d. v. s. udnytte de markedsregulerende kræfter. Derved kan inflation og tvangsindkomstpoltik undgås, uden at det går ud over beskæftigelsen, udtalte Retsforbundets formand, der skitserede et 8-punkts program for økonomisk sanering:

1) Stop for jord- og ejendomspekulationen gennem en grundskyldstrejform, begyndende med en 2 pct. statsgrundskyld. Dette vil indbringe 1300-1400 millioner kroner, der bør modsvares af en skatteletelse.

2) Udtugning af boligforligets vilkår gennem a) afvikling af huslejerreguleringen, b) ændringer i indkomstskattelovgivningen, så der indføres skattenæssig neutralitet over for folks boligforbrug, c) afskaffelse af rentestøringsordningen samt d) afvikling af boligsikringen, udtagen for de socialt vanskeligt stillede.

3) Omlægning og afvikling af de erhvervsekonomiske støtteordninger til landbruget og værftindustrien.

4) Ensidedig dansk aftrupning af told og importrestriktioner over for alle lande uden for EFTA.

5) Ophævelse af alle konkurrencebegrænsende bestemmelser i erhvervslovgivningen samt totalt forbud mod konkurrencebegrænsende pris- og markedsaftaler.

6) Gennemgribende forenkling af lovgivning og administration samt bortsmerning af alle sådanne opgaver i den offentlige sektor, som borgerne selv, deres organisationer og erhvervene selv kan klare, til fordel for de egentlige fællesopgaver.

7) Effektiv bekæmpelse af skatteunddragelse gennem a) fjernelse af alle personlige fradrag på selvangivelsen, bortset fra et eksistensminimumsfradrag og b) afskaffelse af urimelige afskrivningsmuligheder.

8) Frigivelse af kronen, så der øves retfærdighed over for eksportvirksomhederne.

En sådan økonomisk politik vil, sluttede Ib Christensen, sikre den optimale udnyttelse af de tre produktionsfaktorer: jord, arbejde og kapital. Den er det virkelige alternativ til socialisering og dermed en værdig politik for en regering, der kalder sig liberal.

VEJEN FREM

RETSPOLITISK UGEBLAD

36. årgang - Nr. 22 - 30. maj 1970

„Vi har verdens bedste lukkelov“!

Det er ikke kriminelt at belønne kunder ad bagdøren efter lukketid, for lukkeloven er en konkurrencelov, der ikke pålægger politiet pligt til at skride ind, medmindre forrettningens konkurrenter følger sig generet og indgiver anmeldelse, skriver skoløjsmandler *Jul. Schultz* i „Berlingske Aftenavis“. Vi har verdens bedste lukkelov med en ugentlig åbnings-tid på 56 timer, 14 timer ud over andres arbejdstid, mener han og fortsætter:

At der er skabt så stor blæst om spørgsmålet, kommer af handelsministerens trekantede udspil til en afjournering af loven, i stedet for blot at åbne udvidet adgang til dispensation for sommerhusområderne, benzintanke o. lign. Her øjnede Forberrådet så en chance til at støtte deres kræve Brugsforeningens ønske om at gøre vilkårene for småhandlende uundholdelige.

Når der henvises til Amerika og andre lande, hvor man holder længere åbent, nævnes ikke, at skifteholdspersonale - som ikke kan opdrives i Danmark - virker stærkt varfordyrende ved en forøget avance som f. eks. i Sverige.

I USA er en avance på 100 pct. almindelig. Det virker modstridende politik, at den ene minister fremsetter varfordyrende love, samtidig med at en anden minister vil bekæmpe inflationen med en momsforryelse af varer. Handelsstanden har ikke ønsket løragslukning kl. 12, så man ikke kan handle efter ankomsten til sommerlandet; det er handelsministerens forslag, og her kan beskeden gøres opmærksom på, at de fleste sommerhusbeboere ankommer fredag aften, hvor der er 6 timer til at handle lørdag formiddag, og selv efter den nuværende lov kan kommunalrådene give dispensation til gavn for efterbørnerne. Af erfaring véd man, at de fleste landligere fortæker at handle om formiddagen og søge til strand og skov om eftermiddagen. Henvisning til øvrige turister er et dårligt argument, eftersom de har fri til at gøre indkøb hele dagen.

Der er et andet område, man hellere skulle berøre, og det er åbningstiderne i off. kontorer, spa-rekasser og banker, så forretningsfolk var skånet for at agere vekselbank for checks og turistvaluta, og her burde vises en smule service ved oprettelse af et vekselkontor i hver by lørdag formiddag.

Skoleungdommen er forlængst gået i gang med den uden-dørs idræt med den sædvanlige entusiasme. Kyndige folk har advaret mod den nedsettelse af gymnastiktime-antallet, der er blevet en uventet konsekvens af lørdagsfriheden, som indføres fra sommerferiens slutning.

Kør SAGT

En af politikens ældste gader er, hvem der skal kontrollere dem, som kontrollerer.

(John Kenneth Galbraith).

★

Man hjælper ikke de fattige i et samfund ved at ruinere de rige. (Abraham Lincoln).

★

Når man har fået slebet kanterne af, er der sjældent meget igen.

(Mark Twain).

Skulle vi tro alt, hvad vi har læst om USA i de sidste 30 år, skulle Amerika nu være en totaliter stat for 30. gang. I samme tidsrum har næsten alle europæiske lande gennemgået en totaliter periode, mens Amerika aldrig har haft den tvivlsomme glæde.

(Jean-Francois i „L'Express“).

★

Skil dig ikke af med dine illusioner; når de er væk, eksisterer du måske stadig, men du lever ikke.